

ELVEBREDDEN KUNSTPARK SKEDSMO KOMMUNE

2010

KUNSTPROSJEKT UNDER BRUENE

KYRRE ANDERSEN OG LIV ANNE LUNDBERG

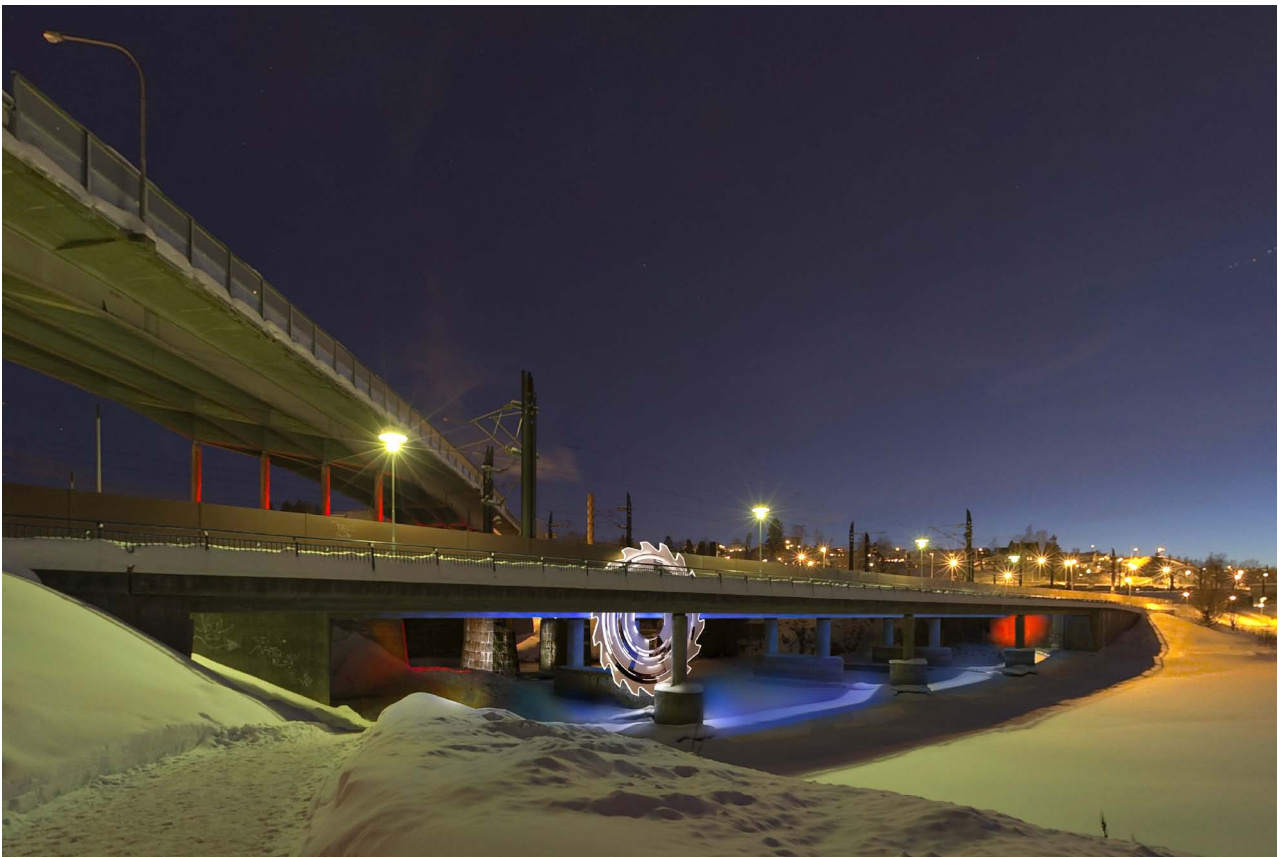

KUNSTPARK BYGGETRINN 1

Kunstutvalget for Elvebredden Kunstpark ber om forslag til mulig kunstprosjekt under bruene som krysser Nitelva. Veibru, jernbane- og gangbru krysser elva like ved hverandre. Gamle brukar av hogd stein samt gedigne pilarer og betongelementer fra nyere tid danner rom og mellomrom som kan egne seg for kunstprosjekter.

De klimatiske forholdene varierer etter årstidene. Varierende vannstand og isgang kan by på utfordringer for fysiske installasjoner. Fuktigheten gjør at grønske og mose legger seg på materialflatene. Området har mye ferdsel og mulighet for hærverk. Miljøet under bruene innbyr til aktivitet som tagging etc.

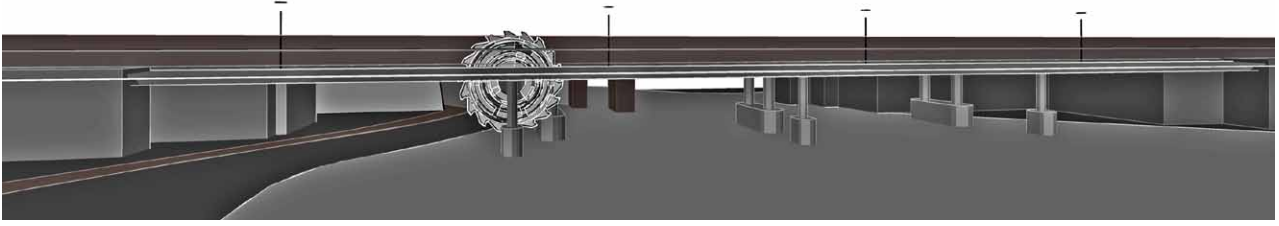
Kunstutvalget antyder ønske om installasjoner som spiller på lys- eller lydopplevelse i kombinasjon med faste elementer.

HISTORIE OG FRAMTIDSVISJON

Området har historisk betydning. Lillestrøm oppsto og vokste som følge av sagbruksvirksomheten som ble anlagt her i siste halvdel av 1800-tallet. Nærheten til elva, bygging av jernbanen og oppfinnelsen av dampmaskinen var forutsetninger for utviklingen.

Området er planlagt som en sentral del av et aktivt rekreasjonsområde med temporære og permanente kunstprosjekter, skulpturutstillinger og scenekunst. Kunstparken er en del av arbeidet med å profilere kommunen som en moderne kulturkommune og et godt bosted.

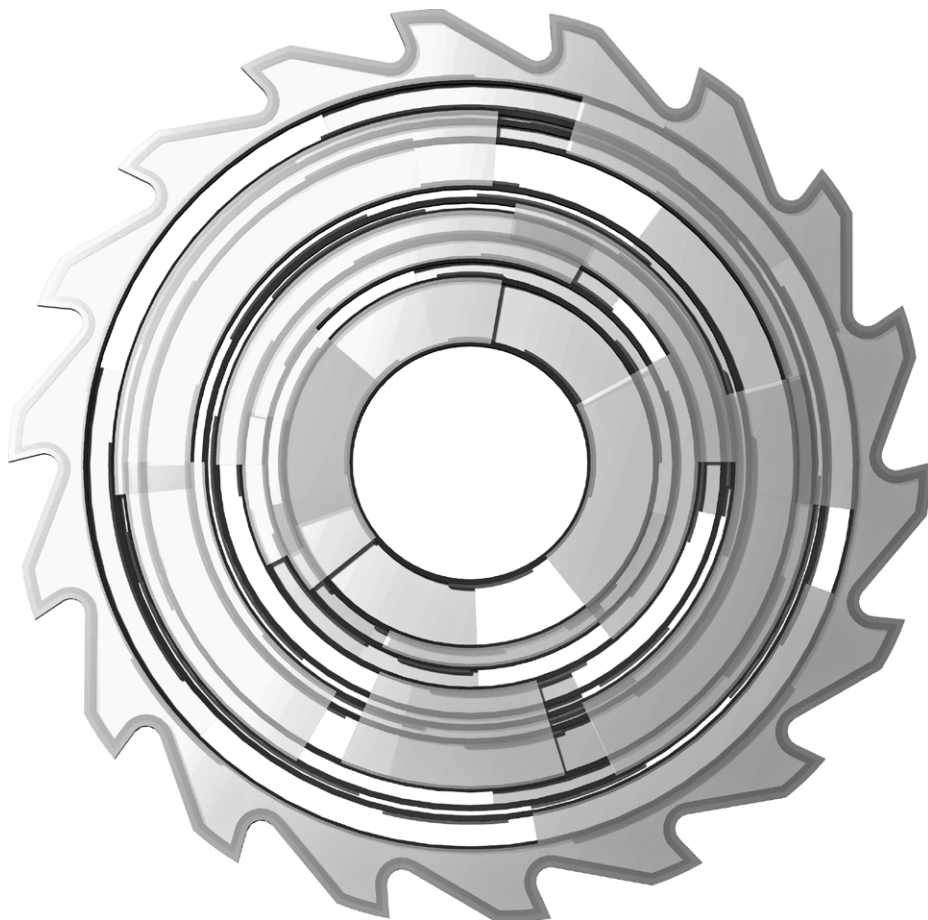

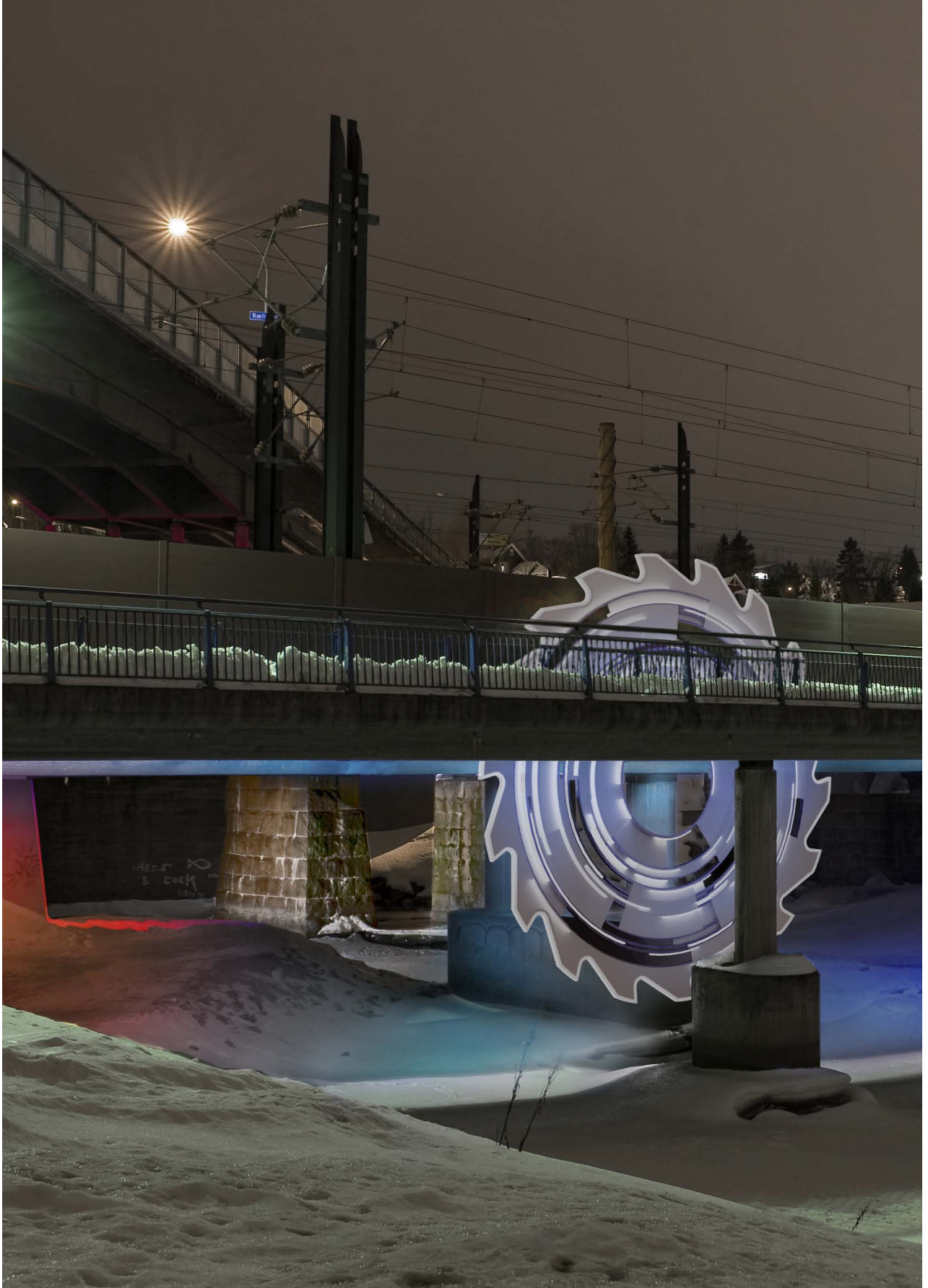
IDÉ OG FORM

Vi opplever den historiske bakgrunnen som et verdifullt utgangspunkt for et kunstprosjekt med materialer, tekniske løsninger og uttrykk fra vår tid. Situasjonen inviterer til visualisering av et møtepunkt mellom gammelt og nytt.

Vi har valgt sirkelsagbladet som motiv for en skulpturell form i moderne materialer. Formen er tenkt plassert i sprekken mellom jernbanebrua og gangbrua. Vi ønsker en plassering nær turstien, men utenfor rekkevidde. Bruenes form og sprekken mellom dem kan dermed gi assosiasjoner i retning av planker og sagspor. De overdrevne dimensjonene kan sees som en humoristisk parallell til overdrivelse i eventyr og anekdoter. Temaet kan også uttrykke den risiko som kan oppleves i overgangen fra det kjente til noe som er ukjent.

Den runde formen og uttrykket i materialene vil stå i kontrast til linjer og uttrykk i bruanelaget. Samtidig vil tema, motiv og størrelse gi prosjektet en robust karakter.

LYS

Turstien langs elvas flomvoll går under bruene. Denne delen av stien kan oppleves som mørk og uoversiktlig, også om dagen. Et kunstprosjekt der lys er et av virkemidlene kan gjøre det aktuelt for flere å ferdes der.

Skissene viser forslag til aktivisering av utvalgte rom og flater ved hjelp av lys.

-De gamle brukarene i elva har fin struktur og patina som kan framheves med ufarget lys.

-Rekkene av høye pilarer og pilarfundamentene under Rælingsbrua kan lyssettes for å understreke høyden og de vertikale linjene i anlegget. Hvis man tolker søyleformene som trestammer, vil de underbygge temaet i kunstprosjektet.

-Lys langs «takflatene» og kantene mellom jernbane- og gangbrua vil understreke forbindelsen mellom det skulpturelle elementet og bruelementene. Lengdeformatet fremheves samtidig som rommet under disse bruene aktiviseres. Lyssettingen i dette området bør avstemmes til ønsket balanse mellom lyse og mørkere partier.

-Lys kan modellere plan, former og tekstur i betongelementene i hver ende av bruene. Disse formasjonene kan by på spennende rom- og lysopplevelser når man beveger seg under bruene. De vertikale flatene brukes til tagging og grafitti. Man kan velge å gå i konstruktiv dialog med uttrykket eller gjøre tagging mindre attraktivt med farget lys som fremhever teksturen i flatene.

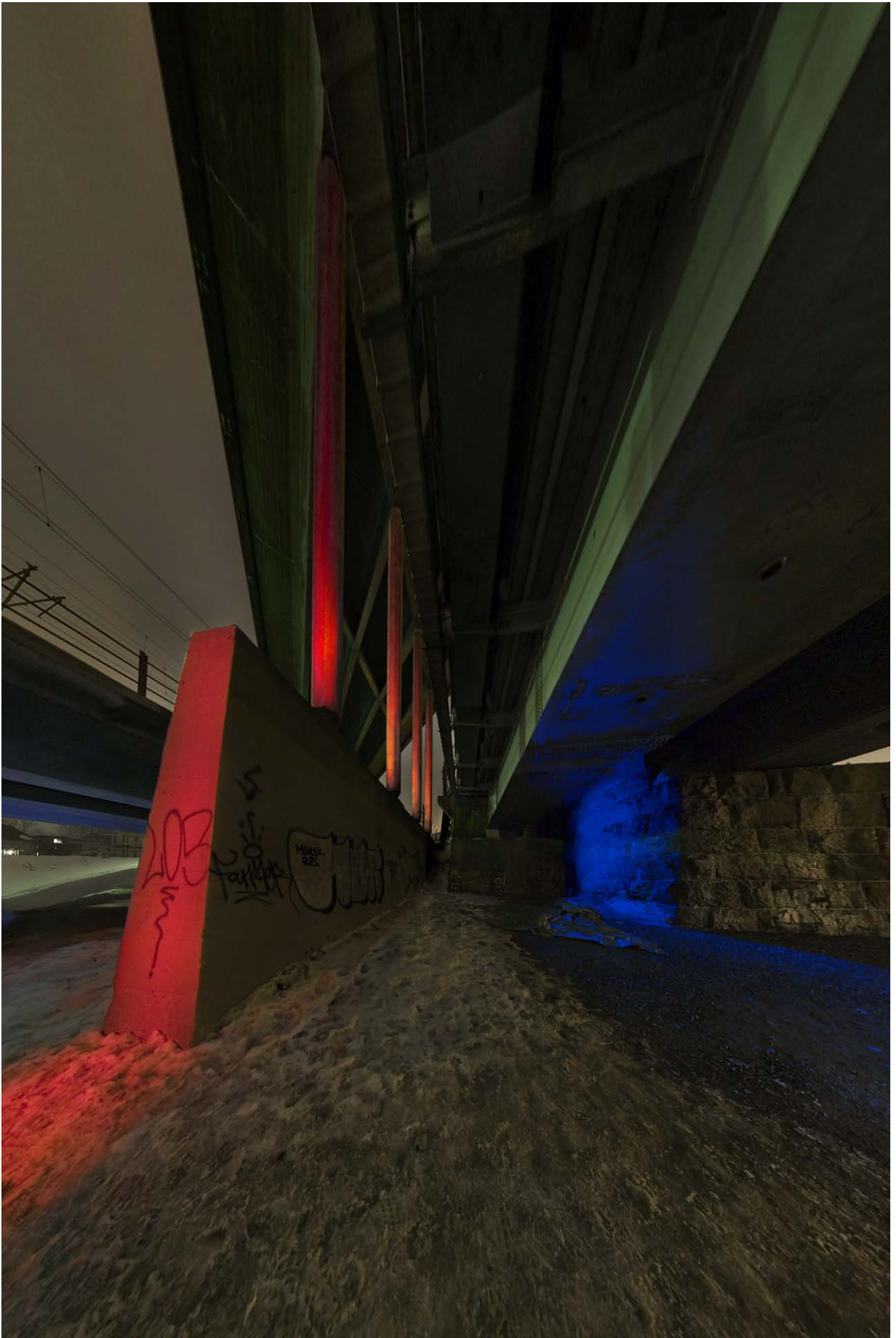
-Lys under bruene vil reflekteres i vannet, danne spennende virkninger på betongflatene og øke romfølelsen. I et eventuelt videre arbeid med prosjektet vil det være nyttig med lysprøver på stedet.

I prosessen har vi også vurdert hvor det vil være realistisk å montere lyskildene samt vinkel og avstand til opplyste flater.

Lysmengde og fargeintensitet bør avstemmes etter ønsket virkning på stedet og i landskapet. Lysplanen bør være fleksibel slik at lyset kan reduseres eller slukkes ved behov, f.eks ved arrangement i nærheten.

Vi har også vurdert andre løsninger for faste elementer i kunstprosjektet. Maling eller lakk på eksisterende flater er en mulighet, men dette vil sannsynligvis kreve jevnt vedlikehold. Objekter eller materialer som kan nåes fra elvebreddene kan være lett tilgjengelig for hærværk. Mindre elementer i takflatene over vannet vil være mindre tilgjengelig, men samtidig kunne forsvinne i anleggets store dimensjoner. Projisering av motiv (gobo) eller bevegelige bilder krever riktig avstand og teknikk eller mekanikk som fungerer under skiftende forhold.

Skissene antyder mulige løsninger. Vi tror at det skulpturelle elementet vil fungere visuelt også uten lyssetting i omgivelsene.

MATERIALER OG KONSTRUKSJON

Sagbladet slik det er tegnet inn i bildene har en diameter i underkant av 8 meter. Formen kan med fordel lages litt mindre. Konstruksjonen formes med åpninger i flaten slik at vinden blåser gjennom. De oppdelte flatene gjør det mulig å skifte ut deler.

Skulpturen er tenkt konstruert i 80x40mm syrefast firkantprofil. Konstruksjonen kan kles med plater av pusset transparent polykarbonat i 6 mm tykkelse. Sagbladet blir da ca 10cm tykt. Alternativ til utvendig materiale kan være syrefast stålnetting eller perforerte stålplater.

Polykarbonat er et svært solid materiale som kan formes, pusses eller fargesettes med spesiallakk. Skader og merker kan fjernes ved pussing. Vi har god erfaring med dette materialet i konstruksjoner utendørs og innendørs.

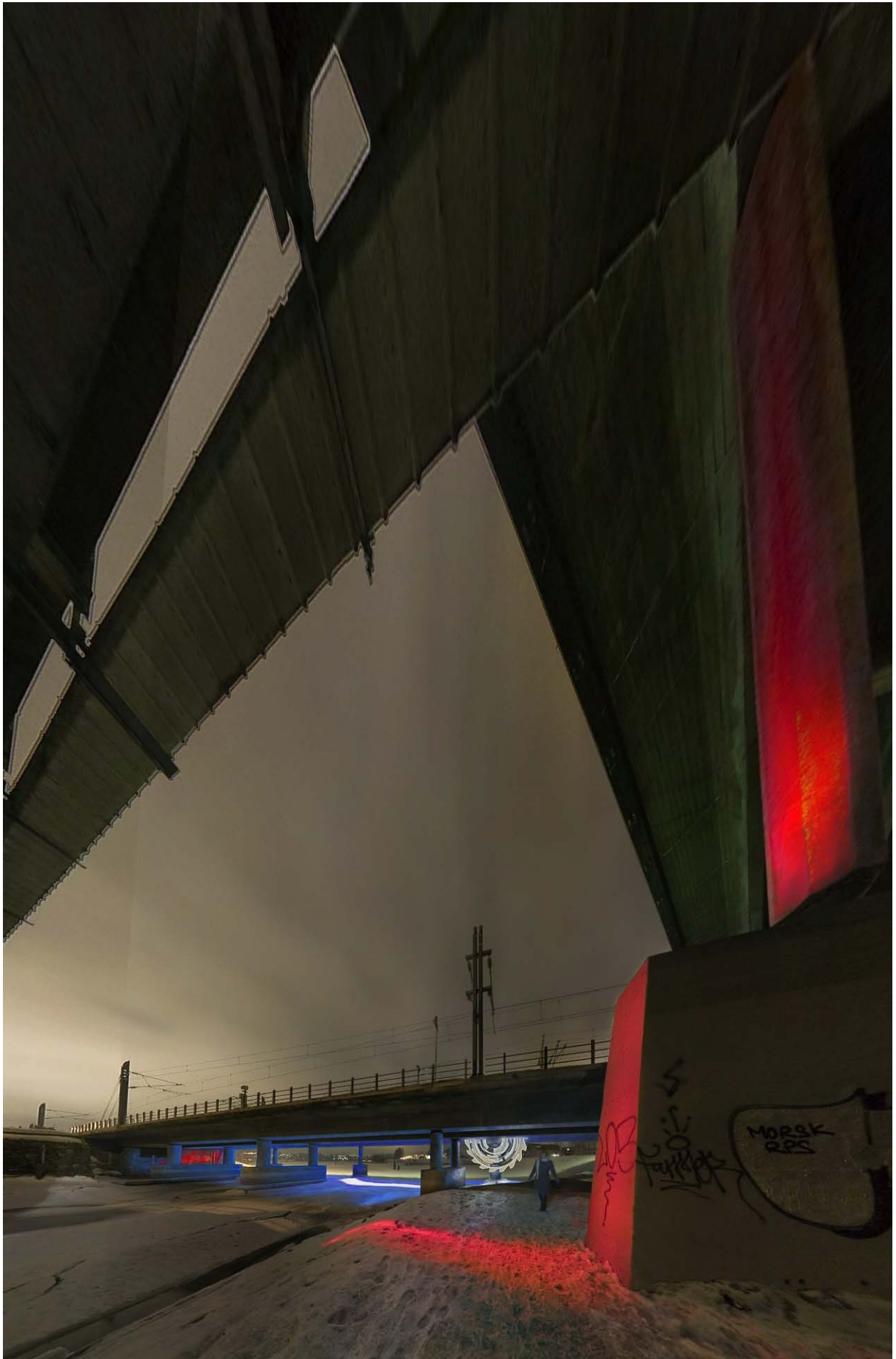
De innvendige lysstripene lages med f.eks Philips LED String System som er sikker for utendørs bruk (IP66).

Sagbladet er tenkt montert fast mot den ene brua eller mellom begge bruene med fester i begge. Senter av bladet er i flukt med underkant av gangbrua.

Strøm til integrert lys i skulpturen og belysning langs kanten under mellomrommet, kan lett hentes fra eksisterende gangveilys på gangbrua.

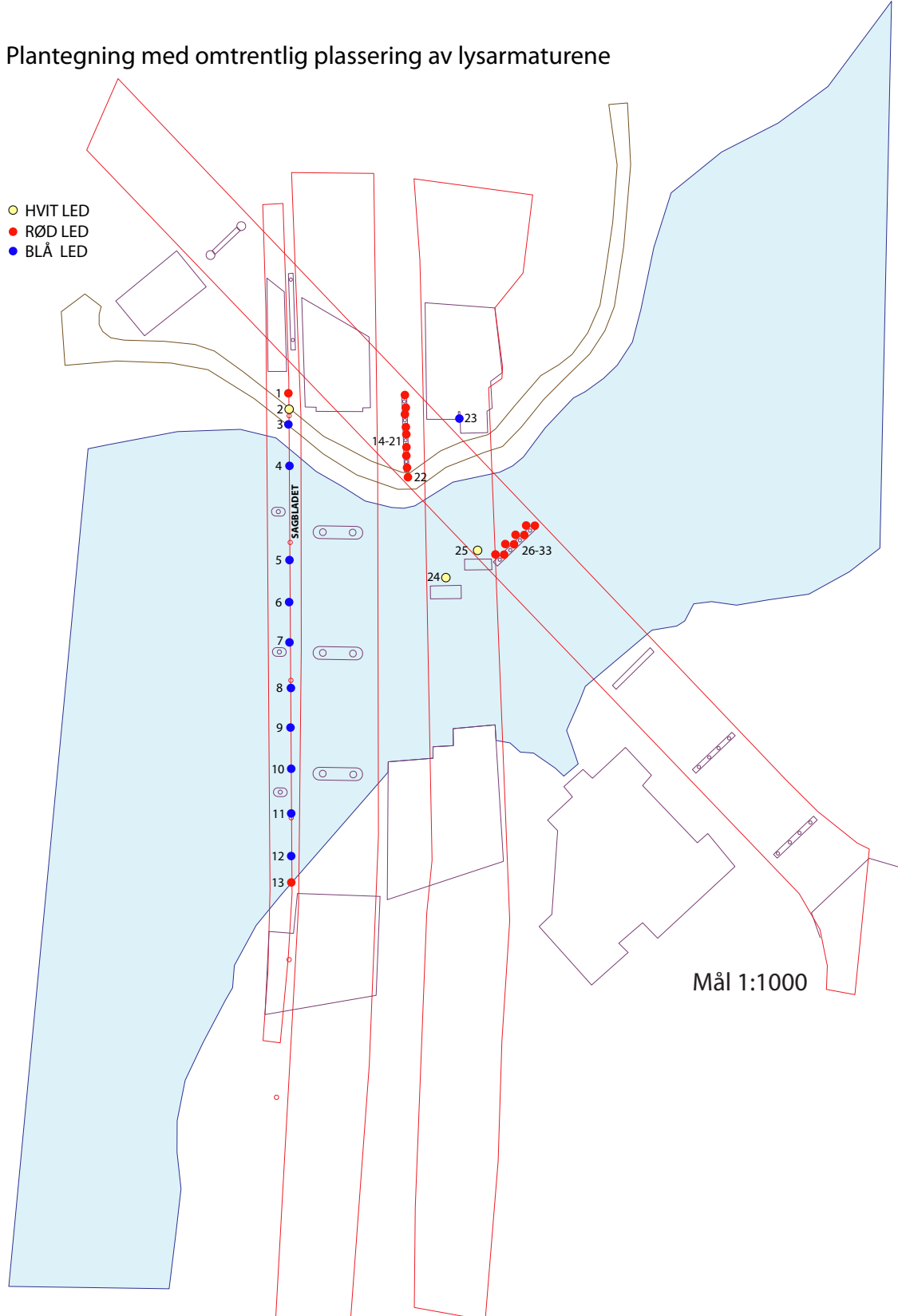
De andre lysarmaturene som lyser opp stolpene til Rælingsbrua, armatur for blått lys i indre hjørnet av stålbrua og ufarget lys mot de to gamle steinbrukarene, monteres på begge sider av stålbrua. Strøm må skaffes frem til stålbrua.

I dag finnes det gode armaturer med LED lyskilder som bruker minimalt med energi og har en ekstremt lang levetid. Stolpene kan lyssettes med f.eks Cariboni LED LITE 1 som gir langstrakte tynne lysstråler.

Nr.	Antall	Farge	Utstråling Type	
1 og 13	2	rød	medium spot	iPro 16x1,2W eller Maxiwoody Compact 24x1,2W
2	2	N-hvit	elipselinse	iPro 16x1,2W
3 -- 12	10--12	blå	elipselinse	Linealuce (usikker lengde)
14 -- 21	8	rød	smal spot	iPro 16x1,2W
22	1	rød	elipselinse	Platea 36x1W
23	1	blå	elipselinse	Linealuce 39W
24 -- 25	2	N-hvit	elipselinse	Linealuce 39W
26 -- 33	8	rød	smal spot	iPro 16x1,2W

Plantegning med omtrentlig plassering av lysarmaturene

LEIEFILMTOPPEN

1. Tomme tønner

TOMME TØNNER: Gangsterkomedie med blant andre Kim Bodnia.

Norsk gangsterkomedie. Regi: Leon Bashir og Sebastian Dalén. 11 år

Ali, Nico og Bobby havner i en situasjon hvor de skylder kongen av Oslos underverden en halv million kroner. De ser en løsning i å produsere og selge hjemmebrent. Alt de trenger skaffe er rett og slett bare 400 kg sukker. Verre er det ikke.

2. Menn som stirrer på geiter

Amerikansk dramakomedie. Regi: Grant Heslov. 15 år
En journalist på nyhetsjakt snubler over et militært eksperiment av det bisarre slaget. En topphemmelig avdeling i det amerikanske forsvaret har funnet på noe som skal fungere bedre enn vanlige våpen, nemlig psykisk krigføring.

3. Paranormal activity

Engelsk grøsser. Regi: Oren Peli. 15 år
Et ungt par mistenker at deres hus er hjem søkt av noe ukjent og farlig. For å skaffe bevis installerer de et overvåkningskamera som skal registrere alt som skjer når de sover. Materialet fra kameraene gir en grøssende, «Blair Witch»-aktig effekt.

4. 2012

Amerikansk action/eventyr. Regi: Roland Emmerich. 11 år
En lang, overdimensjonert katastrofefilm, spekket med imponerende spesialeffekter, store eksplosjoner og usannsynlige overlevelsesmanøvre. Jorda går ut på dato i 2012, men Jackson Curtis vil ikke la familien bli jevnet med jorda mens rike statsledere overlever.

5. Perfect getaway

Amerikansk thriller. Regi: David N. Twohy. 15 år
Når det nygifte paret Cliff og Cydney kommer til Hawaii for å nyte en opplevelsersrik bryllupsreise, tror de at de er kommet til himmelen. Men den idylliske ferien endrer seg raskt til en åndeløs kamp for å overleve.

6. The final destination

Amerikansk thriller. Regi: David R. Ellis. 15 år
I forkant av en forhåpentligvis hyggelig dag på racerbanen får Nick O'Bannon en fryktelig forutelse. Han ser for seg at flere racerbiler krasjer, og flammende bildeler flyr inn over publikum, som blir drept.

7. Trøbbel i Paradiset

Amerikansk romantisk komedie. Regi: Peter Billingsley. 7 år
Fire par drar på en reise til et meget luksuriøst hotell på ei øy. Et av parene har kommet hit for å jobbe med ekteskapet, mens de tre andre har kommet for å nyte spaanlegget og kose seg i sola. Problemene står snart i kø.

8. As good as dead

Amerikansk thriller. Regi: Jonathan Mossek. 15 år.
En gruppe fundamentalister kidnapper og torturerer en mann de mener er ansvarlig for drapet på deres leder. Men en påfølgende konflikt mellom de radikale og høyreekstremer krefter får dem til å innse at de muligens har tatt feil mann, noe som fører dem mot et høyst uventet klimaks.

9. The Hurt Locker

Amerikansk actionthriller. Regi: Kathryn Bigelow. 15 år
Elitesoldater har som oppgave å desammere bomber midt under kampens hete. Når en ny sersjant overtar ansvaret for et toptrent bombeteam midt i en blodig konflikt, overrasker han sine underordnede ved å sende dem ut i et dødelig spill.

10. Min store fete greske ferie

Amerikansk komedie. Regi: Donald Petrie. 7 år
Georgia er turguide i Athen og har store ambisjoner om å belære turistene om gresk kultur og historie. Men hun oppdager til sin store skuffelse at de er mest interesserte i suvenirer og shopping. En dag stiger kjærligheten om bord i bussen.

Listen over utleie av dvd-filmer er utarbeidet av Video Nova-kjeden i Lørenskog, Skedsmokorset, Strømmen, Lillestrøm og Jessheim. Omtale av filmene ved Romerikes Blads filmanmeldere.

Fra «Himmelblå» til rubinrød

JESSHEIM: Line Verndal har opplevd enorm suksess med NRK-serien «Himmelblå». Nå opplever hun, sammen med blant andre Mattis Herman Nyquist, suksess med Riksteatrets versjon av Agnar Mykles sagnomsuste roman «Sangen om den røde rubin», som ble forbudt. I kveld klokka 19 står de på scenen i Ullensaker kulturhus. I siste halvdel av 1950-tallet hadde de fleste et forhold til historien om Ask Burlefots søkende reise inn i voksenlivet.

Opplyst kunst

Om ett år skal det se slik ut under bruene som krysser Nitelva. Et stort sirkelsagblad blir et møtepunkt mellom gammelt og nytt.

Marit C. Anderssen

maca@rb.no

63 80 48 72

LILLESTRØM

Elvebredden kunstpark heter prosjektet, som handler om skulpturparken på fem kilometer langs flomvollen og opp til Strømmen.

Kunstutvalget i kommunen med leder av allmenn kultur i Skedsmo kommune, Jan Ove Teksum i spissen, fattet enstemmig vedtak om kunstprosjektet under bruene bak rådhuset forrige fredag.

I stedet for soppen

Sirkelsagbladet og lekker sysselting kommer i stedet for den planlagte soppen til Michael Reynolds, opplyser Jan Ove Teksum.

– Soppen er like høy som Hammering Man, 12 meter. Det er jo nesten et byggverk. Vi har sagt at vi vil ha den, men foreløpig har vi ikke de tre millionene den koster. Derfor begynte vi å jobbe med planen om utsmykning under bruene. Vi fikk inn to forslag, og valgte dette, sier Teksum.

Selve sagbladet koster en million kroner. Det er åtte meter i diameter. I tillegg kommer lyssetting. Pengene kommer fra bykunstfondet i Lillestrømbanken, som også kommunen bidrar til.

Sagbladet har en historisk referanse. Lillestrøm oppsto og vokste som følge av sagbruksvirksomheten som ble anlagt her i siste halvdel av 1800-tallet. Nærheten til elva, bygging av jernbanen og oppfinnelsen av dampmaskinen var forutsetningen for utviklingen.

Kunstnerne bak bruprojektet er Kyrre Andersen og Liv Anne Lundberg. De har markert seg på offentlig utsmykning og stedstilpasset kunst.

Hammering Man forsinket

Sagbladet er tenkt plassert i sprekken mellom jernbanebrua og gangbrua, like ved turstien på flomvollen.

Bruenes form og sprekken mellom dem kan dermed gi assosiasjoner i retning av planker og sagspor, skriver kunstnerne. Den runde formen og uttrykket i materialet vil stå i kontrast til linjer og uttrykk i bruanlegget.

Turstien går under bruene. De høye pilarene og fundamentene under Rælingsbrua skal lyssettes for å understreke høyden og linjene. Da blir det også triveligere å ferdes der.

Hammering Man skulle avdukes foran rådhuset i september, men er blitt to måneder forsinket. Muligens kommer skulpturen i november.

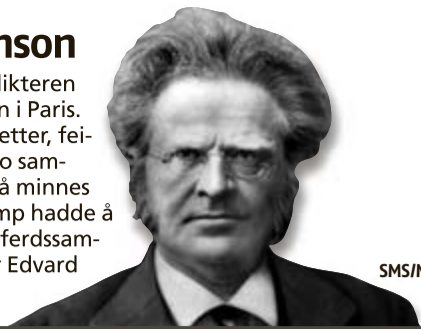
KUNST VED NITELVA: Der veibru, jernbanebrua og gangbrua krysser elva, skulpturelt sirkelsagblad i moderne materialer. De gamle brukarene i elva

ILLUSTRASJON:

Fortsatt lenge leve Bjørnson

SKEDSMOKORSET: 26. april 1910 døde dikteren og nasjonsbyggeren Bjørnstjerne Bjørnson i Paris. Søndag 25. april, nesten på dagen 100 år etter, feires han under et arrangement på Skedsmo samfunnshus klokka 19. Arrangørene ønsker å minnes hva de gamle åndshøvdingenes kulturkamp hadde å si for utviklingen av nasjonalstaten og velferdssammenheng i Norge. Blant aktørene er forfatter Edvard Hoem og musiker Henning Sommerro.

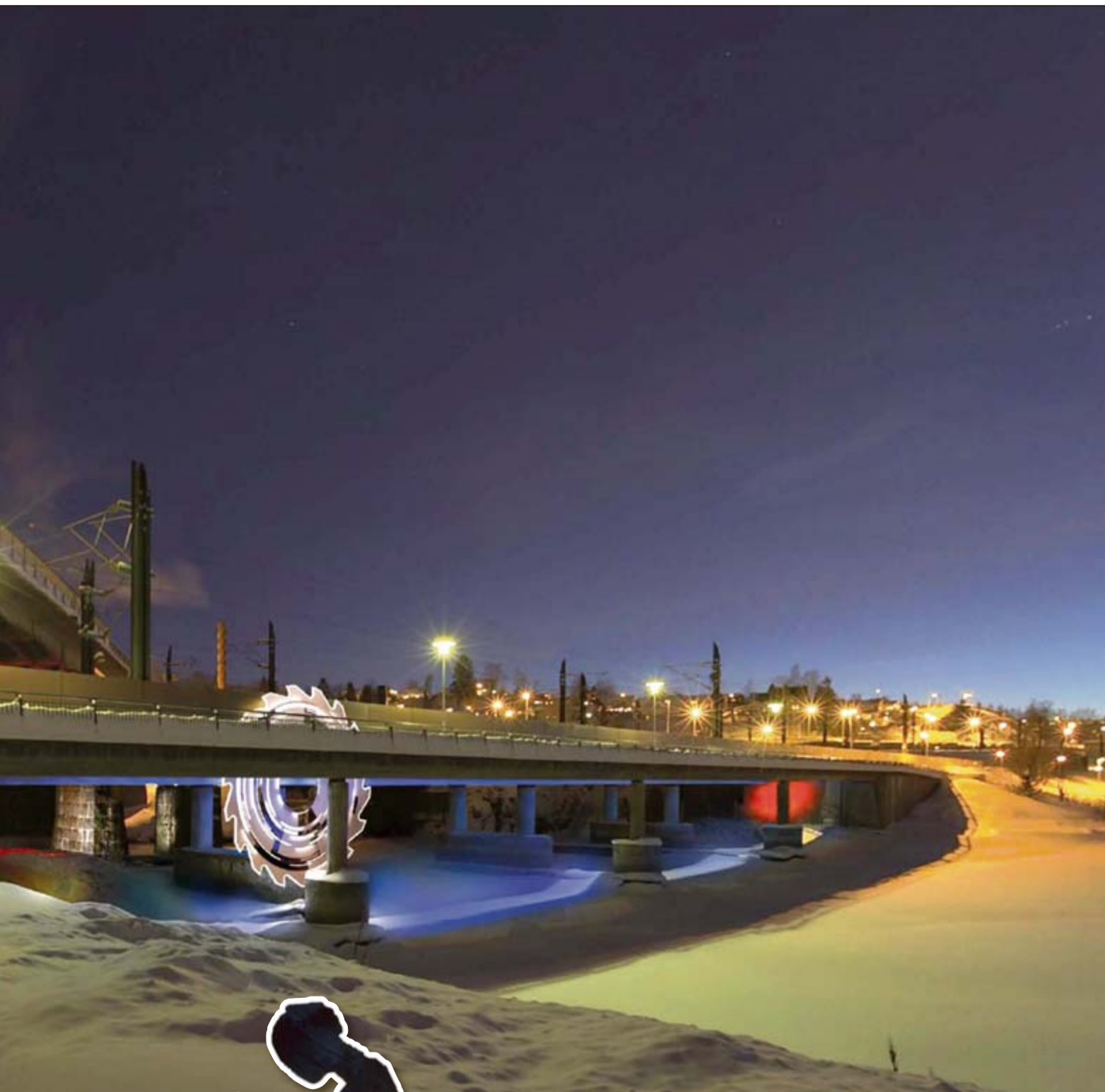

TLF: 63 80 50 50
SMS/MMS: RBKULTUR til 2005
E-POST: kultur@rb.no

kultur

st under bruene

Gustav Lorentzen

Kultur

Ola Einbu
journalist
olei@rb.no

KOMMENTAR

Aldri før har vi vist større delaktighet ved en artists død, som ved Gustav Lorentzens. Forunderlig i grunnen. Han figurerte ikke på avisenes første-sider, og var ikke jevnlig å se i mediebildet.

■ ■ Like etter hans død onsdag ble det opprettet en egen Facebook-gruppe, «Til minne om Gustav Lorentzen a.k.a. Ludvigsen». I løpet av torsdagen fikk gruppa hele 45.000 medlemmer. Til orientering betyr a.k.a. also known as. Jeg tror årsaken til det store engasjementet er at Gustav Lorentzen, som halvparten av Knutsen og Ludvigsen, er en stor del av grunnfjellet til mange av oss. Han er helt klart det om du får en melodilinje i hodet nå: «Kaaaanskje kommer kongen ...»

Kulturminister Anniken Huitfeldt sa dette til Aftenposten i går: «Han er en artist som for meg alltid har vært der. Jeg vokste opp med ham. For alle generasjoner har han betydning.»

■ ■ I noen år bodde jeg og arbeidet i en av verdens vakreste byer, Bergen. Som journalist i Bergens Tidende traff jeg Gustav ved flere anledninger. En gang satt vi og pratet i kjellerstua hans. Her viste han meg for første gang også at han hadde en alvorlig side. Han snakket om barn, barn som led, krigsherjede barn. I 1993 ble han da også goodwillambassadør for UNICEF. Selv i alvoret var det kort vei til lek. Han løsnet en snor festet i veggen, og sakte firte han ned en enorm modelljernbane, som hang i taket. Vi lekte og lo som guttunger.

■ ■ Til Kulturnytt på NRK P2 serverte barneombud Reidar Hjermandt torsdag en vidunderlig historie om noen afghanske flyktningebarn, som hadde fått oppleve Gustav Lorentzens brennende engasjement for de svakeste. I den lille kommunen Vestre Jakobselv i Vadsø kommune gikk 15 nyankomne barn i det tidligere fiskevær og sang: «Hallo, hallo, hvordan står det til ...»

■ ■ Det er noe astridlingrensk over Gustav Lorentzens sorti. Han bodde på stedet Paradis, like utenfor Bergen. Onsdag snørte han sine sko og løp fornøyd ut i Guds frie natur. Full av liv døde han der. I Blomsterdalen. Med all respekt; kanskje er han hjemme igjen. I Paradis.

Full GP-kontroll

Ola Einbu
olei@rb.no

63 80 48 73

■ **SØRUMSAND:** – Det er ikke mulig å mentalt forberede seg på at «hele verden» skal se på, sier Ole Jørgen Grønlund.

Gjennom en årrekke har sørumsokningen høstet suksess som tv-produsent for sendinger som Først & sist, Beat for beat, Nobelpris-utdelingen og Skavlan for å nevne noen. Da Fredrik Skavlan våren 2009 tok turen til Sverige for å

lage sendinger derfra, var det under én forutsetning; at Grønlund fulgte med på laget.

Nå tar produsenten fatt på sin aller største oppgave hittil: Eurovision Song Contest 2010.

– Man må se på dette som en vanlig direktesending, sier han til nrk.no.

– Det eneste som skiller, er det sinnssyke tempoet. Eurovision Song Contest er litt der du setter verdensrekord, alle vil være størst og best.

PRODUSENT:
Ole Jørgen Grønlund.

kommer det opp et skal lyssettes.

SKEDSMO KOMMUNE

FORNØYD:
Jan Ove Teksum, leder for allmenn kultur i Skedsmo kommune, er veldig fornøyd med dette kunstprosjektet.
FOTO: LISBETH ANDRESEN

FORSINKET:
Hammering Man kommer for vinteren, kanskje.